

Jsou ceny v grafickém designu férové?

Ať už jste začínající grafik, který se rozhlíží po novém zaměstnání, nebo klient, který potřebuje vytvořit firemní katalog, vždy bude důležitou otázkou „za kolik“. Pokusili jsme se zjistit, v jaké hladině se dnes pohybují skutečné příjmy v grafickém designu a kolik klienti v průměru platí za grafické práce. Anketu na konci roku 2020 vytvořila a pro studio Dipozitiv zpracovala paní ing. Olga Sládková za finančního přispění Unie grafického designu.

Celkem se anketě zúčastnilo 303 respondentů, kteří byli vyzváni k účasti v oborových internetových skupinách. Vybrali jsme pro vás ty nejzajímavější údaje, které z anket vypluly.

PŘÍJMY V OBORU

Z anket vyplývá, že grafici na volné noze mají v průměru o něco vyšší příjmy než zaměstnanci nebo dlouhodobí dodavatelé pro jednoho klienta. Po zohlednění odlišného způsobu danění je ale zřejmé, že se příjmy v těchto skupinách tolik neliší. Všechny částky jsou uvedeny před zdaněním.

Grafici na volné noze

Pro 83% ze 163 respondentů je práce v oboru primárním zdrojem příjmu. Celková cena za zakázku je v tomto segmentu poměrně nízká: jen 24% z tázaných mělo za poslední 3 roky alespoň 3 zakázky nad 100 000 Kč, 8,6% nad 250 000 Kč a 4,5% nad 500 000 Kč. Pouze jeden respondent měl zakázku za více než 1 milion Kč.

Hlavní příjem (průměr)		Vedlejší příjem (průměr)	
Muž	Žena	Muž	Žena
Běžná hodinová sazba za kreativní práci			
649 Kč	482 Kč	600 Kč	363 Kč
Běžná hodinová sazba za DTP práce			
512 Kč	461 Kč	557 Kč	284 Kč
Průměrný měsíční příjem			
44 123 Kč	26 722 Kč	25 982 Kč	10 250 Kč

Výše uvedená tabulka dokládá především zásadní nerovnost pohlaví v oboru. Obdobně neférově vyzněly i odpovědi na odhadované ceny za typické zakázky: ženy obvykle účtují o polovinu nižší částky než muži.

Interní spolupráce

V anketě odpovídalo 73 respondentů, kteří pracují primárně pro jednoho klienta. 53 z nich je v zaměstnaneckém vztahu, 20 pracuje jako dlouhodobí dodavatelé. Většina (zhruba 60%) je placena paušálem, ostatní výkazem hodin. Ve skupině zaměstnanců pracuje na plný úvazek 77% respondentů. Pro 90% tázaných je grafika hlavním zdrojem příjmu. Průměrný hrubý výdělek stálých dodavatelů (OSVČ) je o necelých 7 tisíc Kč vyšší, což po zdanění zhruba odpovídá příjmu zaměstnanců.

Odhad měsíčního výdělku zaměstnanců		
	Průměr	Medián
Muži	38 041 Kč	38 566 Kč
Ženy	27 681 Kč	26 958 Kč

„Kamarádi“

42 osob (13% respondentů) odpovědělo, že si v oboru přivydělávají nebo pracují neoficiálně, přesto je pro 17% z nich grafika hlavním zdrojem příjmu. V této skupině je 57% mladších 24 let, 50% tvoří studenti, 26% zaměstnanci v jiných oborech a 7% rodiče na mateřské či rodičovské dovolené. Průměrná délka praxe je sedm let, čili jde o zjevně dlouhodobý koníček. Medián hodinové sazby je 300 Kč a medián měsíčního příjmu 9250 Kč. V tomto segmentu se kupodivu neliší příjmy mužů a žen.

Grafika jako hlavní nebo vedlejší příjem

Z anket vyplývá, že lidé, kteří si grafickým designem pouze přivydělávají, mají zásadně nižší ceny oproti profesionálům, a to s výjimkou internetové reklamy. Jaký vliv mají nízké ceny, za které tito lidé pracují, na ceny v oboru, nechávám na vašem úsudku. Zajímavé jsou také položky, které lidé, pro které je práce v oboru jen vedlejší, realizují drah.

	Živí vás grafika?		
	Ne	Ano	Rozdíl
Běžná hodinová sazba za kreativitu (v Kč)	391	544	153
Běžná hodinová sazba za DTP práce	347	435	88
Zpracování návrhu loga	5118	10 643	5 525
Logomanuál	7 648	12 460	4 813
Obálka knihy	3 677	4 001	323
Inzerát A4	1 118	1945	827
Divadelní plakát	2 381	3 398	1 017
Firemní katalog o rozsahu 52 stran	11 593	23 907	12 313
Příspěvek na Facebook či Instagram	891	666	-225
Banner pro Google AdWords	2 368	785	-1 583
Návrh grafického designu e-shopu	15 469	24 341	8 872
Návrh portfoliových internetových stránek	15 786	13 931	-1 855
Jaký je váš obvyklý měsíční příjem v oboru?	14 305	34 068	19 762

Shrnutí

Jak již bylo uvedeno, v Česku je výrazná nerovnost pohlaví co se týče příjmů v oboru. Vyšší měsíčního příjmu zásadně ovlivňuje délka praxe: respondent s 15letou praxí vydělává oproti tomu, kdo je v oboru do 5 let, dvojnásobek, což potvrzuje i otázka na věk respondentů – nejméně si účtuje věková skupina 15–19, nejvíce pak lidé mezi 35–54.

Délka praxe (v letech)	Do 5	5–9	10–15	15 a více	Průměr
Muž	19 263 Kč	30 667 Kč	35 622 Kč	54 486 Kč	35 152 Kč
Žena	13 205 Kč	21 149 Kč	27 900 Kč	27 833 Kč	21 452 Kč

CENY ZA GRAFICKÉ PRÁCE

Pro zadavatele mohou být zajímavá zjištění, jak se pohybují průměrné ceny v oboru, nicméně upozorňujeme, že cenové rozpětí odpovědí bylo poměrně významné. Ceny jsou uvedené bez DPH, v případě neplátců jde o ceny konečné.

Grafická studia

V anketě odpovědělo pouze 25 zástupců grafických studií, z toho 40 % s měsíčním obratem pod 100 tisíc Kč. Co se velikosti týče, převažují studia o 2–3 lidech (60 %), následuje 4–6 lidí (28 %), 7–10 lidí (8 %) a jedno studio zaměstnává přes 10 lidí. U grafických studií se neprokázala závislost cen na velikosti a objemu zpracovávaných zakázek.

265 250 Kč Průměrný hrubý měsíční obrat (odhad)	700 Kč Běžná hodinová sazba za kreativní práci (medián)	600 Kč Běžná hodinová sazba za DTP práce (medián)
---	---	---

Grafická studia se kromě grafického designu soustřeďují i na další služby, jak naznačuje graf dole na stránce.

Typické zakázky

Kromě hodinové sazby dostali všichni respondenti za úkol uvést obvyklou cenu za několik typických zakázek. Výsledky nepřekvapily: nejméně si za svou práci účtují designěři na volné noze, nejvíce studia s vyšším

obratem. Jedinou výjimku zde tvoří knižní obálka, což je práce, jež nebývá doménou velkých studií. Tabulka zobrazuje ceny průměrné, jak už jsme upozornili, cenové rozpětí odpovědí bylo značné.

(v Kč)	grafik na volné noze (hlavní příjem)	studia do 100 tisíc měsíčního obratu včetně	studia od 100 001 do milionu měs. obratu včetně
Běžná hodinová sazba za kreativitu	570 Kč	757 Kč	1 446 Kč
Běžná hodinová sazba za DTP práce	484 Kč	620 Kč	700 Kč
Zpracování návrhu loga	10 775 Kč	12 667 Kč	26 200 Kč
Logomanuál	12 523 Kč	13 500 Kč	37 778 Kč
Obálka knihy	5 241 Kč	6 033 Kč	4 167 Kč
Inzerát A4	2 002 Kč	2 867 Kč	4 538 Kč
Divadelní plakát	3 418 Kč	5 283 Kč	4 900 Kč
Firemní katalog o rozsahu 52 stran	23 978 Kč	32 250 Kč	51 667 Kč
Příspěvek na Facebook či Instagram	683 Kč	983 Kč	1 608 Kč

Vliv regionu

Větší rozdíly v cenách mezi jednotlivými regiony anketa nezaznamenala. Jediné zajímavé zjištění je, že dlouhodobí dodavatelé nežijí v regionech, ale v naprosté většině v Praze, několik v Brně.

Shrnutí

Kromě jednoznačné genderové nevyváženosti nejsou výsledky ankety nijak překvapivé. Data je poměrně těžké zobecnit, neboť není zohledněna prestiž, zkušenost nebo obchodní zdatnost jednotlivých respondentů. Nevíme také, jestli a jak byli klienti s odevzdanými realizacemi spokojeni, pro jaké zákazníky tvůrci pracují apod. Výsledky ankety určitě ovlivnila i nejednoznačná terminologie v oboru. Za „grafika“ se dnes považuje jak řadový dětěpák, tak zkušený profesionál – oba vám jistě navrhnou knižní obálku, rozdíl v ceně i kvalitě však bude nejspíš veliký. Přesto vám mohou výše uvedené částky poskytnout určité vodítko.

FILIP BLAŽEK

